

HAREKELER

Arapça ve Farsçada uzun sesliler (elif, vav, ye) ile, kısa sesliler ise hareke ile gösterilir. Bunun için aşağıdaki işaretler kullanılır. Ancak Osmanlıcada hareke kullanılmaması esastır. Harekeye sadece özel durumlarda yer verilir.

ـَ : Üstün (fetha)= Üzerine geldiği harfi, e veya a sesinde okutur.

ك ke, م = me, ق = қа, ط = ta, وَطَن = vatan, جَبَل = cebel (dağ).

ـِ : Esre (kesre): Harfin altına konur, o harfi kısa ı veya kısa i sesinde okutur. جِبَال cibâl, عِلْم ‘ilm,

ـُ : Ötre (zamme): Harfin üzerine konur. O harfi u, ü okutur.

قُ ku, نُ nü, مُسَافِرٌ müsafir, قُدَمَا kudema, عُلُومٌ ‘ulûm.

ـْ : Sükün (cezm): Harfin üzerine konur ve o harfi sessiz harf olarak okunacağını gösterir.

مَكْتُوبٌ mektûb, مَحْرَمٌ mahrem, خَاكٌ hâk (toprak).

ـُ : Şedde: Üzerine konulduğu harfi iki defa okutur. Birincisi sükûn olarak, ikincisi harekeli olarak okunur.

مُتَوَرٌّ münevver, مُعَلِّمٌ mu‘allim, رَدٌّ redd, تَوَطُّنٌ tavattun.

TENVİN

Hareke ile ilgili işaretler ikiye çıkarıldığında tenvin adını alır; en, an; in, in; un, ün diye ses verir: Türkçeye çoğu zaman “.....olarak” diye tercüme edilir.

ـَ : en, an:	مَرْحَمَةٌ	merhameten	acıma olarak acıyarak	
	سَالِمًا	sâlimen	sağ olarak	
	خَارِجًا	hâricen	dıştan olarak, dıştan	
ـِ : in, in:	بِحَقِّ	bi-haqqın	hakkıyla	
	لِمَصْلِحَةٍ	li-maşlahâtin	iş için	
ـُ : un, ün:	رَحْمَةً	rahmetün		
	عِلْمٌ	‘ilmun		
	مُشَارَ إِلَيْهِ	müşârun ileyh		
ـْ :	med işareti:	ا	elif üzerine konulur ve uzun a “â” sesi verir. أَمْرٌ	
	âmir, أَكْلٌ	âkil, أَرَا	ârâ, أَشْيَابٌ	âsiyâb.

Osmanlıcada hareke kullanılmaması esastır. Bazen tenvin de gösterilmez. Tenvin elifi olan kelimeler tenvin konmamış olsa bile tenvinli okunur. دَاخِلًا dâhîlen, عَمُومًا ‘umûmen.